

ประจำตัวสอบ.....

ข้อสอบจำลอง

การทดสอบความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ครั้งที่ 18 (3/2553)

วิชา การสอบบัญชีที่ประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ (ส่วนอัตรณ์)

วันที่ พฤศจิกายน 2553

เวลา 13.00 – 16.00 น.

สถานที่ทดสอบ -

ข้อสอบมี 3 ข้อ

แยกสมุดคำตอบข้อละ 1 เล่ม

1. การพัฒนาระบบงานสารสนเทศเพื่อให้สอดคล้องกับการรายงานทางการเงินแบบใหม่ จงบอก

1.1 การควบคุมทั่วไป ให้ระบุนมา 4 ข้ออย่างละเอียด

1.2 ความเสี่ยง ให้ระบุนมา 3 ข้อโดยสังเขป

2. การเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบคำสั่งซื้อ จงบอก

2.1 การควบคุมทั่วไป ให้ระบุนมา 4 ข้ออย่างละเอียด

2.2 ความเสี่ยง ให้ระบุนมา 3 ข้อโดยสังเขป

3. ผู้สอบบัญชีมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาทรัพยากรขององค์กรอย่างไร ให้ระบุนมา 5 ข้อ

แนวคำตอบข้อสอบจำลอง
การทดสอบความรู้ของผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
ครั้งที่ 18 (3/2553)
วิชา การสอบบัญชีที่ประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์

**** ขอกัย สถาบันขอปรับโจทย์และแนวคำตอบ 3 ย่อย ตามผู้ที่สอบผ่านแจ้งมา 17/01/2011 ****

การวิเคราะห์ประเด็น การทดสอบความเสี่ยงจะต้องระบุให้ครบถ้วน เพราะแต่ละเรื่องมีความเสี่ยงมากกว่า 1 ความเสี่ยง ส่วนวิธีการควบคุมให้เลือกเฉพาะขั้นตอนที่สำคัญ สำหรับบทบาทของผู้สอบบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาทรัพยากรขององค์กรนั้น ควรเกี่ยวข้องกับการประเมินความเสี่ยง และการควบคุมภายใน การทดสอบการควบคุม เป็นต้น

1. การพัฒนาระบบงานสารสนเทศเพื่อให้สอดคล้องกับการรายงานทางการเงินแบบใหม่

1.1 การควบคุมทั่วไป ดังนี้

1) **การรวบรวมรายละเอียด (Analysis)** โดยการจัดให้มีกลไกในการรวบรวมความต้องการของระบบสารสนเทศที่ชัดเจน และต้องครอบคลุมความต้องการทั้งทางธุรกิจ และความต้องการด้านการควบคุม โดยควรจัดให้มีการสอบถามความต้องการดังกล่าวเพื่อให้มั่นใจว่าความต้องการนั้น ๆ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของระบบงานใหม่ พร้อมทั้งให้เจ้าของระบบงานสารสนเทศลงรับรองเพื่อยืนยันความถูกต้องครบถ้วนของรายละเอียดความต้องการ

2) **การออกแบบระบบงาน (Design)** เป็นการนำความต้องการของระบบงานสารสนเทศใหม่มาออกแบบเป็นระบบสารสนเทศ ซึ่งการควบคุมที่จำเป็นที่สุดก็คือการสอบถามเพื่อให้มั่นใจว่าความต้องการที่รวบรวมไว้ในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ได้รับการออกแบบอย่างถูกต้องและครอบคลุมทั้งความต้องการทางธุรกิจ และความต้องการด้านการควบคุม

3) **การทดสอบระบบงาน (Testing)** เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการพัฒนาระบบงานสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วย การทดสอบโดยผู้สร้างระบบงานสารสนเทศเพื่อให้มั่นใจว่าระบบงานสารสนเทศทำงานอย่างถูกต้อง และการทดสอบโดยผู้ใช้งาน เพื่อตรวจรับและรับรองว่าระบบงานทำงานได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานก่อนระบบนำมาใช้งานจริง

4) **การเตรียมความพร้อมเพื่อนำมาใช้งาน (Implementation)** เป็นการนำระบบงานสารสนเทศมาใช้งาน โดยมีการควบคุมที่สำคัญคือ ต้องมีการอนุมัติการโอนย้ายระบบงานสารสนเทศไปใช้งานหลังจากผลการทดสอบขั้นสุดท้ายเป็นที่พอใจของเจ้าของระบบงานสารสนเทศแล้ว การโอนย้ายระบบงานสารสนเทศ ก็ควรทำภายใต้การควบคุมที่เข้มงวดเพื่อให้มั่นใจว่าโปรแกรมที่นำไปใช้งานเป็นโปรแกรมเดียวกันกับโปรแกรมที่ได้รับการทดสอบ และต้องมีการจัดทำเอกสารประกอบระบบงานอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ก่อนนำระบบมาใช้งานจริง และจัดให้มีการสอบถามเพื่อให้มั่นใจว่าความต้องการ

ทั้งทางด้านธุรกิจและด้านการควบคุม นั้นได้มีการนำมาปฏิบัติจริง

1.2 ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบงาน โดยสังเขปมีดังนี้

1) ระบบงานใหม่อาจไม่สอดคล้องกับความต้องการทางธุรกิจ

เป็นความเสี่ยงที่สำคัญที่สุด ซึ่งมีโอกาสเกิดขึ้นค่อนข้างสูง ทั้งนี้เพราะผู้พัฒนาระบบงานอาจขาดความเข้าใจที่ชัดเจนต่อความต้องการและเงื่อนไขการทำงานของระบบงานใหม่หรือขาดกระบวนการติดตามตรวจวัดที่มีประสิทธิภาพในการทำให้มั่นใจว่าวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายต่าง ๆ ของการพัฒนา ระบบงานได้รับการจัดการอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งความเสี่ยงนี้จะส่งผลกระทบต่อด้านประสิทธิผลและ ประสิทธิภาพของการดำเนินการทางธุรกิจโดยตรง

2) ระบบงานยังมีข้อบกพร่องหลังจากนำมาใช้งานแล้ว

เป็นความเสี่ยงที่มีผลต่อความถูกต้องและครบถ้วนของการประมวลผล ซึ่งส่งผลให้ข้อมูลต่าง ๆ ภายใน ระบบงานขาดความน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นระบบงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทางการเงินและการเงิน ซึ่งอาจเกิดจากการขาดการทดสอบระบบอย่างเหมาะสมและครบถ้วนเพียงพอ หรือระยะเวลาที่ เตรียมไว้สำหรับการทดสอบมีน้อยเกินไป เช่น ผู้ทดสอบไม่มีความรู้ความเข้าใจต่อเงื่อนไขต่าง ๆ ของ ระบบงานอย่างเพียงพอ

3) กระบวนการพัฒนาระบบงานขาดประสิทธิภาพ

เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการประสิทธิผลของการบริหารโครงการพัฒนาระบบงาน ซึ่งประกอบด้วย ความเสี่ยงที่การพัฒนาระบบอาจล่าช้า ไม่แล้วเสร็จในระยะเวลาที่คาดการณ์ไว้ หรือเป็นการใช้ ทรัพยากรหรืองบประมาณมากเกินไปกว่าที่จัดเตรียมไว้ ทั้งนี้เพราะในระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการนั้นมี ปัจจัยหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดหวังเกิดขึ้นเสมอ เช่น วัตถุประสงค์และขอบเขตงานมีการเปลี่ยนแปลง บุคลากรสำคัญของโครงการมีการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น

2. การเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบคำสั่งซื้อ

2.1 การควบคุมทั่วไป

- 1) ต้องมีการขอและอนุมัติการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบงานสารสนเทศ อย่างเป็นทางการ โดยใช้ ใบคำขอการเปลี่ยนแปลงที่เป็นแบบฟอร์มที่เตรียมไว้ล่วงหน้า และมีการบันทึกรายละเอียด อย่างชัดเจน เช่น ผู้ขอ ผู้อนุมัติ วันที่ขอ วันที่ต้องการให้แล้วเสร็จ เหตุผลของการแก้ไข เป็นต้น โดยผู้บริหารที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าของระบบงานเป็นผู้อนุมัติการเปลี่ยนแปลง
- 2) การวิเคราะห์และออกแบบ ควรดำเนินการอย่างสอดคล้องกับหลักการการควบคุมการพัฒนา ระบบงานสารสนเทศที่ดี
- 3) การเปลี่ยนแปลงแก้ไขจะต้องได้รับการทดสอบอย่างเพียงพอ ก่อนที่จะนำระบบงาน สารสนเทศหรือโปรแกรมที่แก้ไขไปใช้งาน โดยที่การทดสอบขั้นสุดท้ายก่อนการโอนย้ายระบบ สารสนเทศไปใช้งาน ต้องทำโดยตัวแทนของเจ้าของระบบงานสารสนเทศ

4) การโอนย้ายระบบงานสารสนเทศหรือโปรแกรมที่แก้ไขไปใช้งานจะต้องมีการควบคุมเพื่อให้มั่นใจว่าระบบงานสารสนเทศที่ย้ายไปใช้งานนั้นเป็นระบบงานสารสนเทศเดียวกันกับระบบงานสารสนเทศที่ได้รับการทดสอบแล้ว

2.2 ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง โดยสังเขปมีดังนี้

มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงระบบงานโดยไม่ได้รับอนุญาต อาจมีผลเกิดความผิดพลาดในโปรแกรม การทุจริต หรือมีข้อมูลที่ไม่ถูกต้องในงบการเงิน และรายงานต่าง ๆ และอาจทำให้ระบบล้มเหลว หรือหยุดชะงักการทำงาน

3. ผู้สอบบัญชีมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาระบบการบัญชีขององค์กร (ปรับปรุงใหม่) ดังนี้

- 1) จัดทำกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง เช่น ความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนที่อาจจะเกิดขึ้น ทรัพยากรที่กิจการมีอยู่ ต้นทุน ความเหมาะสมของระบบใหม่ที่มีต่อกระบวนการดำเนินธุรกิจ และการควบคุมภายในเป็นต้น
- 2) สอบทานเพื่อให้แน่ใจว่า โครงการนำระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กรมาใช้งานจะสามารถเพิ่มคุณค่าเชิงกลยุทธ์ให้กับกิจการ เช่น การบริหารลูกค้า ความสัมพันธ์กับผู้ขาย เป็นต้น โดยโครงการระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร ไม่ควรเป็นโครงการที่เน้นเพียงการพัฒนาระบบงานเท่านั้น
- 3) สอบทานเพื่อให้แน่ใจว่ากิจการมีแผนการพัฒนาระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร และแผนดังกล่าวมีความเพียงพอในประเด็นต่าง ๆ เช่น กำหนดการ เป้าหมาย ความเสี่ยง การทดสอบ การสำรองข้อมูล การกู้คืนข้อมูล เป็นต้น
- 4) ตรวจสอบแผนการพัฒนาระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร และแจ้งต่อผู้บริหารเกี่ยวกับจุดแข็งและจุดอ่อนของแผนนั้น
- 5) สอบทานเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทที่ปรึกษาได้รับการพิจารณาให้ดำเนินโครงการการวางแผนทรัพยากรองค์กร มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและมีความเข้าใจอย่างแท้จริงต่อความเสี่ยงและการควบคุมที่เกี่ยวข้อง